

**Raport z ewaluacji wewnętrznej
w Liceum Ogólnokształcącym
im. Mikołaja Kopernika
w Ostrowi Mazowieckiej
rok szkolny 2020/2021-semester II**

Przedmiot ewaluacji: *Bezpieczeństwo psychospołeczne uczniów w okresie
zdalnego nauczania.*

Opracował Zespół ds. ewaluacji:
Bożena Nowak
Anna Rawa-Sadowska
Anna Gutowska
Justyna Sikora

Pytania kluczowe:

- Na czyją pomoc mogą liczyć uczniowie w sytuacji niepowodzeń w trakcie lekcji zdalnych?
- Czy samopoczucie psychiczne uczniów w trakcie nauczania zdalnego uległo pogorszeniu?
- Z jakimi trudnościami spotykają się uczniowie oraz nauczyciele w trakcie lekcji zdalnych?
- Jak zdalne nauczanie wpływa na relacje rówieśnicze w klasie/szkole?
- Czy zastosowane formy pracy zdalnej są dostosowane do przekazywanych treści?
- Które formy pracy na zdalnych lekcjach motywują młodzież do większej aktywności?
- Jakie formy kontaktu z rodzicami są wykorzystywane przez nauczycieli?
- Jakie zasoby są wykorzystywane przez nauczycieli w trakcie nauczania zdalnego?
- Jakie formy oceniania uczniów są stosowane przez nauczycieli w trakcie nauczania zdalnego?

Narzędzie badawcze:

Ankieta dla uczniów i nauczycieli

Grupa badawcza:

Uczniowie klas 1, 2 i 3 (534 uczniów)

Nauczyciele (37)

Osoby odpowiedzialne :

Zespół ewaluacyjny

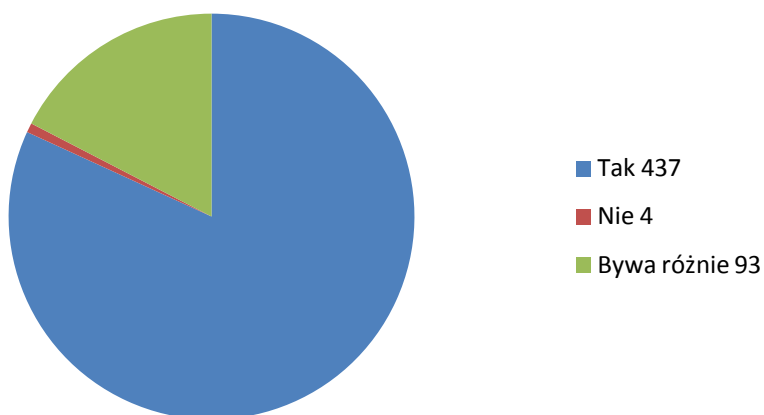
1. WSTĘP

W związku z ROZPORZĄDZENIEM MINISTRA EDUKACJI I NAUKI z dnia 23 października 2020 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 od 26 października 2020 r. wprowadzono nauczanie zdalne. Funkcjonowanie Szkoły zostało dostosowane do sytuacji epidemiologicznej we wszystkich obszarach działalności zgodnie z Rozporządzeniami Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministra Zdrowia oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Procedury oraz zalecenia odnośnie zdalnego nauczania, przeprowadzenia egzaminów, przebywania na terenie placówki, funkcjonowania poszczególnych pomieszczeń oraz innych sytuacji w reżimie sanitarnym zostały zawarte w Zarządzeniach Dyrektora Szkoły

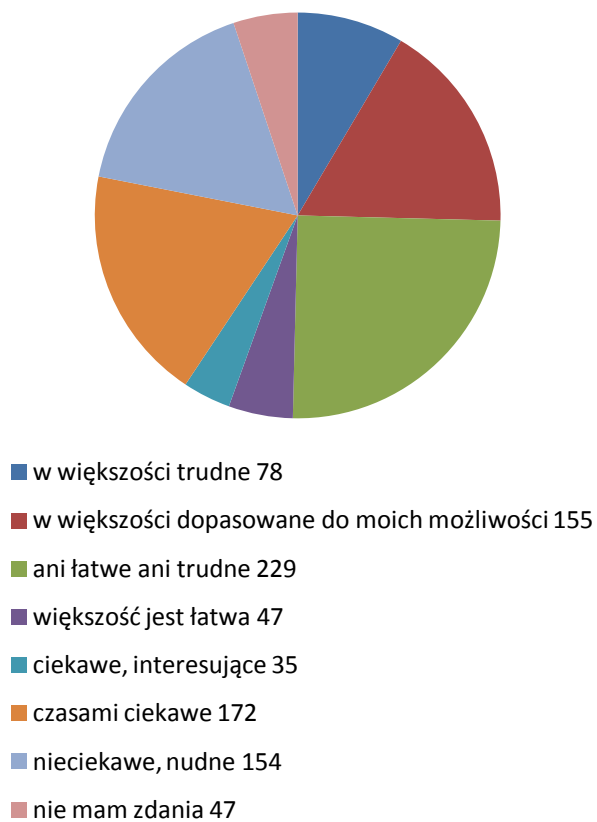
Badanie ewaluacyjne dotyczące bezpieczeństwa psychospołecznego uczniów w okresie zdalnego nauczania zostało przeprowadzone z wykorzystaniem techniki badawczej, jaką jest ankieta. Była ona skierowana do uczniów klas pierwszych, drugich i trzecich oraz nauczycieli. W badaniu wzięło udział 534 uczniów oraz 37 nauczycieli. Ewaluacja została przeprowadzona w II semestrze roku szkolnego 2020/2021 (marzec/kwiecień).

ANALIZA ANKIETY SKIEROWANEJ DO UCZNIÓW

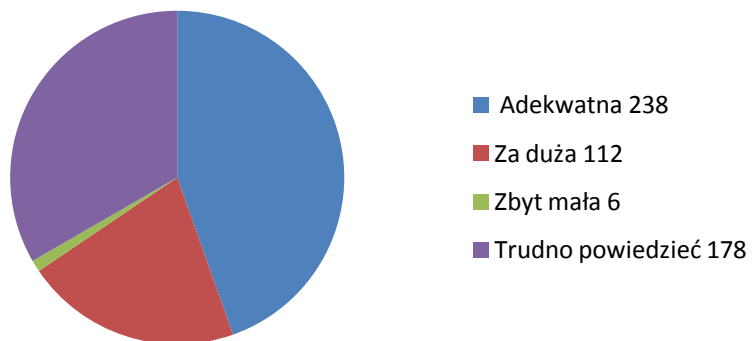
1. Czy w czasie pandemii masz możliwości techniczne, by korzystać ze zdalnego nauczania?

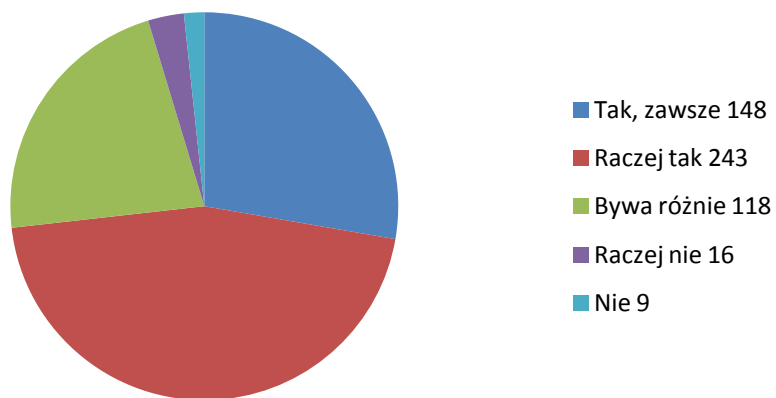
2. Lekcje zdalne są (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi):

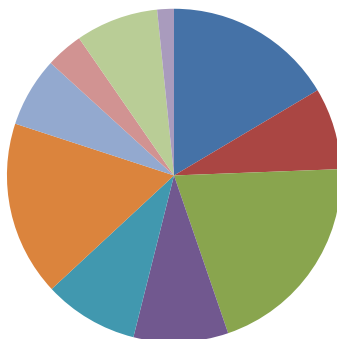
3. Czy ilość przesłanego przez nauczyciela materiału, zadawanych prac jest?

4. Czy zawsze czytasz przesłany przez nauczyciela materiał i odrabiasz prace domowe?

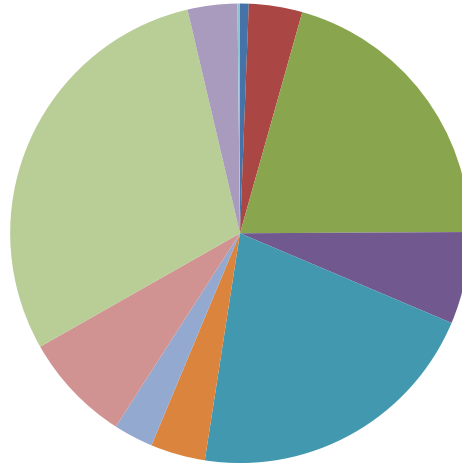

5. Które formy pracy stosowane przez nauczycieli motywują Cię do większej aktywności (możesz wybrać więcej niż jedną odpowiedź)?

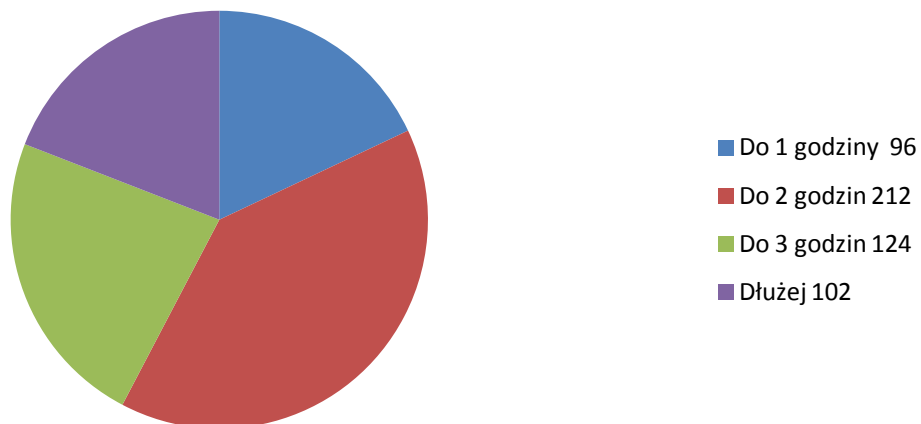
- Filmy edukacyjne 183
- Udostępnione przez nauczyciela zadania w kartach ćwiczeń, kartach matematycznych 88
- Prezentacje tematyczne 226
- Lekcje online 102
- Samodzielne wyszukiwanie informacji w dostępnych źródłach 102
- Materiały opracowane przez nauczyciela 188
- Zadania zapisywane w zeszytach 75
- Wykorzystywanie na lekcjach e-podręczników 40
- Nie mam zdania 89
- Inne 18

6. Zaznacz zdania, które opisują w jaki sposób pracujesz podczas zdalnego nauczania (możesz wybrać więcej niż jedną odpowiedź):

- Często korzystam z pomocy rodziców, rodzeństwa 7
- Czasami korzystam z pomocy rodziców, rodzeństwa 43
- Nie korzystam z pomocy, pracuję samodzielnie 235
- Często korzystam z pomocy kolegów/koleżanek 74
- Czasami korzystam z pomocy kolegów/koleżanek 241
- Czasami korzystam z pomocy nauczyciela 44
- Często rozwiązuję zadania z opóźnieniem 32
- Czasami rozwiązuję zadania z opóźnieniem 88
- Zazwyczaj rozwiązuję i wysyłam zadania w terminie 338
- Loguję się, a później nie biorę udziału w lekcji 40
- Nie biorę udziału w lekcjach zdalnych 2

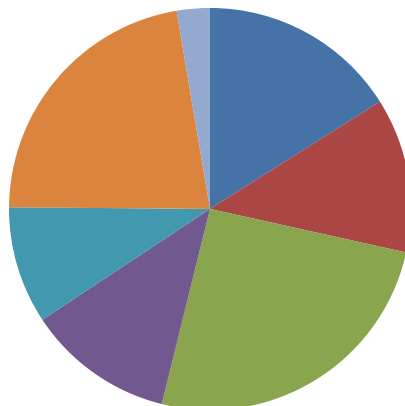
7. Ile czasu po lekcjach zdalnych zajmuje Ci odrobienie zadań domowych i przygotowanie do lekcji na kolejny dzień?

8. Czy Twoje samopoczucie psychiczne w trakcie nauczania zdalnego uległo:?

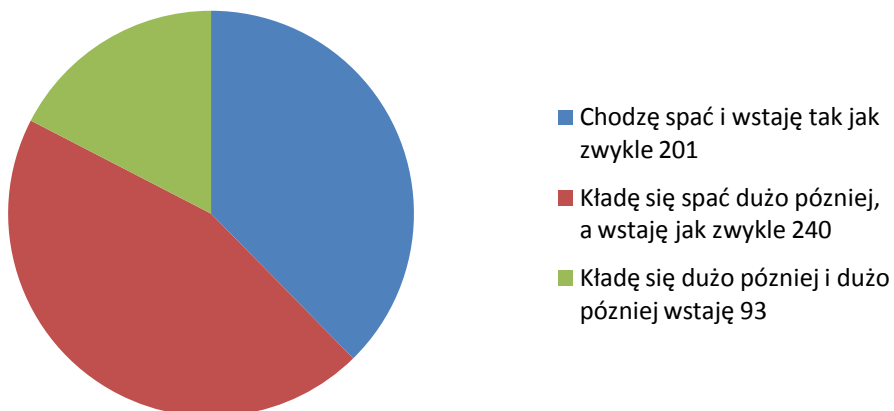

9. Jeśli Twoje samopoczucie w trakcie zdalnego nauczania uległo pogorszeniu, napisz jakiego rodzaju dolegliwości, problemy się pojawiły (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi):

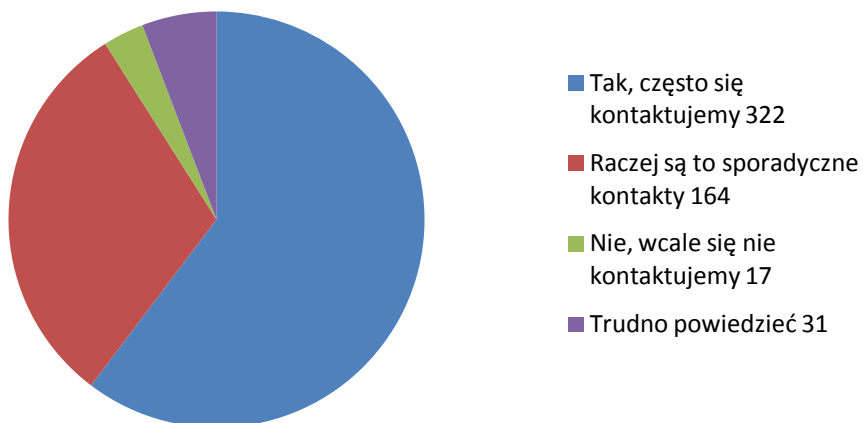

- nie dotyczy 187
- problemy ze snem 145
- spadek nastroju (smutek, przygnębianie, poczucie osamotnienia) 296
- obawy/lęk 138
- dolegliwości somatyczne mp. Bóle brzucha, nudności 110
- brak energii, apatia 259
- inne

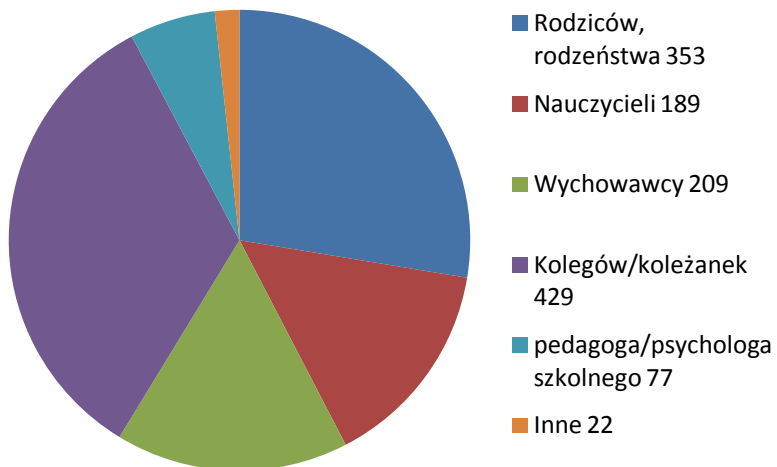
10. Czy podczas zdalnej nauki Twój rytm dobowy ulega zmianie?

11. Czy podczas zdalnej nauki utrzymujesz kontakt z kolegami/koleżankami?

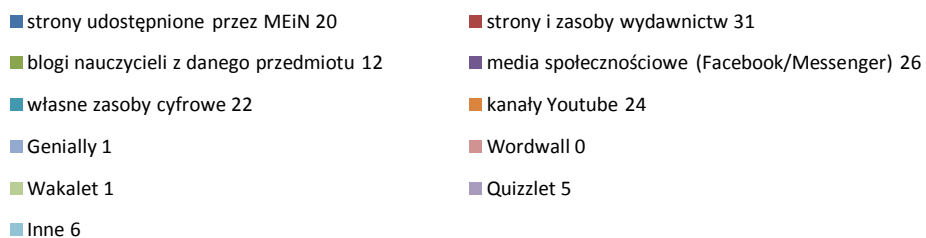
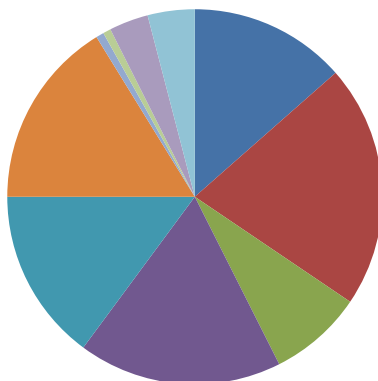

12. Na czyją pomoc, Twoim zdaniem, mogą liczyć uczniowie w sytuacji niepowodzeń w trakcie nauczania zdalnego (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi)?

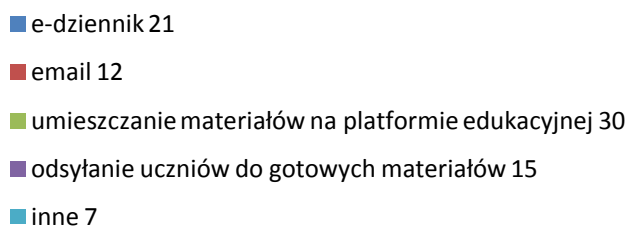
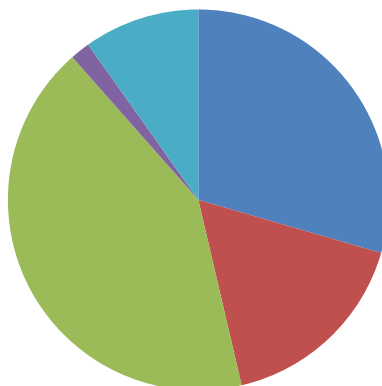

ANALIZA ANKIETY SKIEROWANEJ DO NAUCZYCIELI

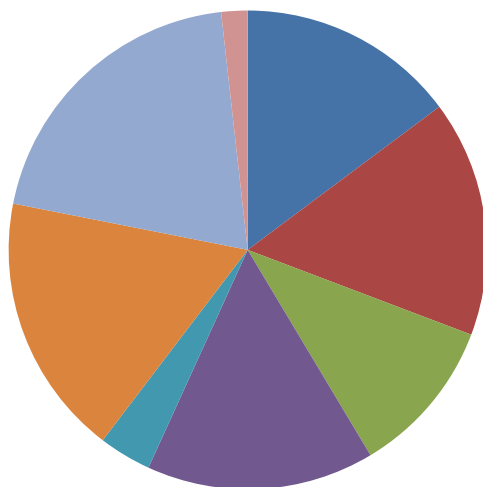
1. Z jakich zasobów i narzędzi TIK korzysta Pani/Pan podczas nauczania zdalnego?

2. W jaki sposób wysyła Pani/Pan materiały i zadania uczniów?

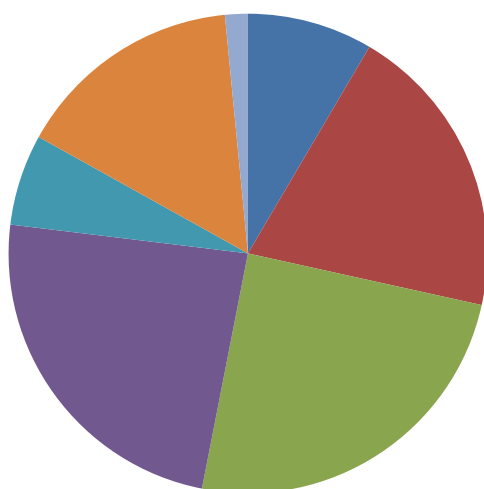

3. W jaki sposób sprawdza i ocenia Pani/Pan wiedzę i umiejętności uczniów?

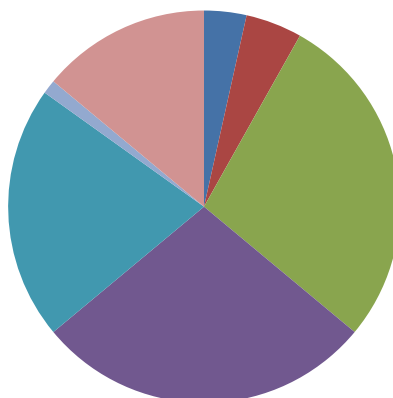
■ sprawdziany 25	■ prace pisemne 27
■ testy online 18	■ odpowiedź ustna podczas telekonferencji 26
■ projekty 6	■ prace domowe 30
■ aktywność 34	■ inne 6

4. W jaki sposób udziela Pani/Pan uczniom informacji zwrotnej?

■ email 11
■ e-dziennik 26
■ online po wykonaniu zadania 32
■ w trakcie zajęć z całą klasą/grupą 31
■ w trakcie rozmowy telefonicznej 8
■ opcja za pomocą czatu na Messengerze 20
■ Inne 1

5. Co sprawia Pani/Panu największe problemy w trakcie nauczania zdalnego?

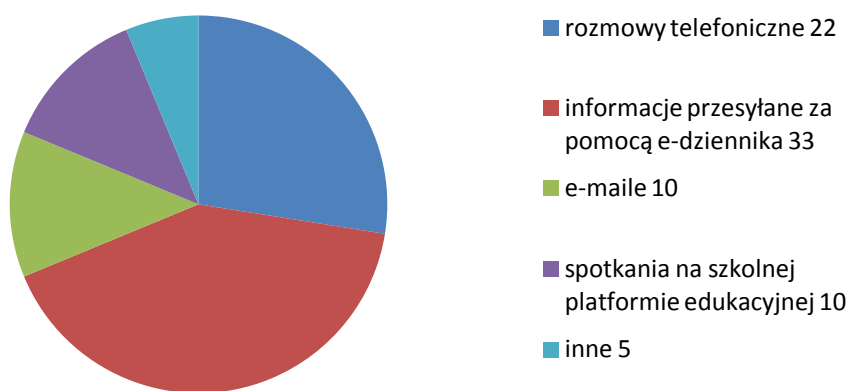
- Nic nie sprawia mi problemów. 3
- Utrzymanie dobrych relacji w zespole klasowym. 4
- Nawiązanie kontaktu ze wszystkimi uczniami. 24
- Sprawdzanie efektywności nauczania. 24
- Angażowanie uczniów. 18
- Umiejętności wykorzystania programów komputerowych. 0
- Sprzęt komputerowy. 1
- Łącze internetowe. 12

6. Z jakimi innymi (niż wymienione w pytaniu 5.) problemami spotkała się Pani/spotkał się Pan podczas nauczania zdalnego?

- Brak możliwości wzrokowego kontaktu z uczniami.
- Niesprawny sprzęt uczniów (nie działające mikrofony), słabe łącze internetowe ucznia powoduje ciągle wyrzucanie go z lekcji, słabnąca motywacja u uczniów.
- Brak uczciwości ze strony uczniów; minimalna możliwość weryfikacji działań uczniów na lekcji.
- Niesamodzielna praca na sprawdzianach.
- Uczniowie hurtowo przesyłają informacje o niesprawnych mikrofonach, logują się z opóźnieniem podając jako powód problemy z dołączeniem.
- Dłuższa absencja ucznia na lekcjach, brak kontaktu z uczniem.
- Zwiększona absencja niektórych uczniów, zalogowanie na zajęciach, ale nieobecność przy komputerze, brak pewności, że uczeń pracuje na swoją ocenę samodzielnie.

- Nieuczciwość uczniów podczas prac klasowych, w trakcie lekcji (wymówki dotyczące ewentualnego zawieszenia się Internetu, rzekome problemy z mikrofonem, czy połączeniem się itp.).
- Znaczne obniżenie nastroju.
- Część uczniów oddala się od komputera w trakcie lekcji, więc nie uczestniczy w całej lekcji. Samodzielność wykonywania zadań na sprawdzianach zawsze będzie kwestią wątpliwą.

7. Z jakich form kontaktu z rodzicami uczniów korzysta Pani/Pan w trakcie nauczania zdalnego?

WNIOSKI:

- Uczniowie w większości (81,8%) mieli możliwości techniczne, by korzystać ze zdalnego nauczania.
- Według ankietowych lekcje zdalne były „ani łatwe ani trudne” (43%), czasami ciekawe (32%), niepokój zaś budzi fakt, że dla 29 % uczniów lekcje były nudne i nieciekawe.
- 45% uczniów wskazuje, że ilość przesyłanego materiału była adekwatna.
- Uczniowie w większości wskazali, że zapoznawali się z przesłanym przez nauczyciela materiałem i odrabiali prace domowe.
- Filmy edukacyjne, materiały przygotowane przez nauczyciela oraz prezentacje tematyczne motywowały uczniów do większej aktywności.
- Uczniowie wskazali, że odrobienie zadań domowych i przygotowanie do lekcji na kolejny dzień zajmowało im od 2 do kilku godzin.
- Sposób pracy podczas zdalnego nauczania w większości przypadków polegał na rozwiązywaniu i wysyłaniu zadań w terminie (63%). Uczniowie niekorzystający z pomocy innych stanowili 44% ogółu ankietowanych, część uczniów korzystała z pomocy innych w celu odrobienia pracy domowej, np. kolegów i koleżanek czy rodziny. 7% uczniów przyznało, że logowali się, a później nie brali udziału w lekcji.
- 62% uczniów uważa, że ich samopoczucie podczas nauczania zdalnego uległo pogorszeniu. Wśród niepokojących dolegliwości wymieniane są spadek nastroju, brak energii, apatia, problemy ze snem.
- Uczniowie podczas zdalnego nauczania często kontaktowali się z kolegami i koleżankami. Ankietowani wskazali, że w celu rozwiązania problemów, niepowodzeń wynikających ze zdalnego nauczania, mogli przede wszystkim liczyć na pomoc kolegów i koleżanek (80%), wychowawcy (40%).
- Rytm dobowy podczas nauki zdalnej dla 45% uczniów ankietowanych uległ zmianie, ponieważ wskazali, iż kładli się spać dużo później. Dla 38% uczniów rytm dobowy nie uległ zmianie.
- Nauczyciele korzystali z różnych zasobów i narzędzi podczas nauczania zdalnego: strony i zasoby wydawnictw (84%), media społecznościowe (70%), kanały Youtube (65%), własne zasoby cyfrowe (60%), strony udostępnione przez MEiN (54%).
- Wiedza i umiejętności uczniów były sprawdzane oraz ocenianie poprzez aktywność (92%), prace domowe (81%), prace pisemne (73%), sprawdziany (68%).

- Informacje zwrotne były udzielane uczniom online po wykonaniu zadania (86%), w trakcie zajęć z klasą/grupą (84%), przez e-dziennik (70%).
- Największymi problemami w trakcie nauczania zdalnego było sprawdzanie efektywności nauczania (65%), nawiązanie kontaktu ze wszystkimi uczniami (65%), zaangażowanie uczniów (49%). Inne problemy, które zostały wymienione przez nauczycieli, to m.in.: niesprawny sprzęt u uczniów, brak uczciwości ze strony uczniów, niesamodzielna praca, obniżenie nastroju.
- Nauczyciele korzystali z różnych form kontaktu z rodzicami w trakcie nauczania zdalnego. Informacje były na bieżąco przesyłane za pomocą e-dziennika (89%), nauczyciele kontaktowali się również telefonicznie (60%) oraz organizowali spotkania na szkolnej platformie edukacyjnej.

REKOMENDACJE:

- Należy zwrócić szczególną uwagę na rozwój społeczno-emocjonalny uczniów i ich dobrostan psychiczny. Proces kształcenia nie może pomijać rozwoju sfery emocjonalnej uczniów. Izolacja oraz przedłużający się brak kontaktu z rówieśnikami, mogą mieć negatywny wpływ na samopoczucie młodych ludzi.
- Rozwijać relacje poprzez częsty kontakt i rozmowy, pamiętając, że nasi uczniowie potrzebują bezpośredniego kontaktu zarówno z rówieśnikami, jak i nauczycielami. Należy utrzymywać stały kontakt z uczniami oraz rodzicami.
- Podejmować działania motywujące uczniów do systematycznej aktywności; za pracę i zaangażowanie nagradzać nie tylko oceną, lecz także pochwałą, zauważeniem, docenieniem.
- Należy - w miarę możliwości - konsultować pomiędzy nauczycielami zakres i ilość zadawanych zadań w celu uniknięcia przeciążenia uczniów nawałem pracy.
- Stosować metody aktywizujące w czasie zajęć lekcyjnych, rozbudzać kreatywność uczniów oraz pokazywać nowe obszary do eksplorowania. Zwrócić uwagę na konieczność zróżnicowania technik i form pracy z uczniem, zarówno z użyciem monitora, jak i bez.
- Pracować nad tym, aby uczniowie byli przeświadczeni o życzliwości i trosce swoich wychowawców i nauczycieli, pomocy z ich strony w pokonywaniu trudności w nauce.

